

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕

พระธรรมเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวงครบ ๗๐ปี ๘๔ พรรษา

เรื่องทำจิตให้ว่าง

วันพุธที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๔

โมทนาสาธุๆ ทำจิตให้ว่างให้หมด

ว่างจากความรู้สึกนึกคิดทำจิตให้ตั้งมั่นในสุญญตสมาธิมีอนัตตาความว่างเป็นอารมณ์

สุญญตวิโมกข์หลุดพ้นด้วยความว่าง

จิตรับรู้อะไรขึ้นมาก็เตือนจิตว่าว่างๆไม่ต้องไปรอนั้นไม่ต้องวิตกวิจารณ์ไม่ต้องรอสั่งขารปรุงแต่งรู้อะไรขึ้นมาในจิตก็ว่างๆต้องใช้ความว่างข่มมันหมายถึงว่าใช้ปากพูดไปเหมือนกับเราบ่นมันนั้นแน่ๆให้ว่างๆเหมือนกับเราคนทั่วไปนั่นแหละอยู่เฉยๆใครมาบ่นให้เราฟังเราก็ไม่ชอบจะนั่นเมื่อมันโผล่ขึ้นมาเราก็บอกว่างๆใช้ความที่ว่างๆเราพูดว่าว่างๆไปกระแทกใจมันๆก็อยู่ไม่ได้มันก็รำคาญมันก็ต้องออกไปอารมณ์ทั้งหลายก็จะได้หมดไปสิ้นไปเพราะฉะนั้นเราไม่ต้องไปห่วงใจอาลัยอาวรณ์ใครทั้งหมดตายตอนนี่ว่างเดี่ยวนี้ไปนิพพานเดี่ยวนี้

ไม่ต้องรอนั้นเมื่อนี้เพราะอกาลิโกไม่ประกอบด้วยกาลเวลาธรรมะพระพุทเจ้าทำใจว่างได้เมื่อไหร่ใจเราก็พ้นเมื่อนั้นขณะจิตเดียวยอมเป็นไปพลัน

หายใจเข้าหายใจออกแค่นี้ถ้าจิตว่างได้ก็หรือถ้ามันดับไปในขณะนั้นก็ไปนิพพานได้เลยต้องว่าอย่างไร

เราต้องฝึกไว้ทุกวันทุกเวลาเท่าที่มีเวลาว่างแล้วเมื่อมีเวลาว่างแล้วก็ทำใจว่าง

ในขณะที่ทำงานเราอยู่เราก็ทำงานเพราะเราคิดว่าเรากำลังปฏิบัติธรรมอยู่

เพราะเรากำลังใช้ปัญญาก็เป็นปัญญาบารมี

ทำความขยันด้วยความขยันก็ต้องให้เสร็จทันเวลาก็เป็นวิริยะบารมี

ทำด้วยความอดทนอดกลั้นก็เป็นขันติบารมี ทำด้วยความจริงใจก็เป็นสัจจะบารมี

ทำเพื่อปรารถนาให้งานสำเร็จก็เป็นอธิษฐานบารมี ทำด้วยใจรักก็เป็นเมตตาบารมี

ทำด้วยเสร็จแล้ววางเฉยก็เป็นอุเบกขาบารมี ขณะที่จิตใจจดจ่อกับงานจิตเราไม่ได้ฟุ้งซ่านไปไหน

ใจของเราก็มีศีลบารมี แล้วก็อดกลั้นก็เป็นเนกขัมมะบารมี เขาผลสำเร็จไปขายไปให้ทานก็เป็นทานบารมี

เนี่ยเรากำลังปฏิบัติธรรมคิดว่าขณะนั้นเวลานั้นเดี่ยวนั้น

เหมือนกับเราว่างตอนนี้เรานั่งอยู่เนี่ยจิตเราเป็นสมาธิตั้งมั่นอยู่ในความว่างว่างๆมีอะไรก็เป็นอาคันตุกะเพราะฉะนั้นอย่าให้กวนจิตกวนใจเรารับรู้แต่ไม่รับเก็บผ่านไปผ่านไปแต่ใจเรามีความตั้งใจทุกอย่างเราต้องมีความตั้งใจมั่น

อาการที่เรามีความตั้งใจมั่นนั่นแหละเป็นสมาธิแล้วก็เป็นตัวสัจจะด้วยเราต้องเอาให้จริงมันจะได้เห็นผลประจักษ์แจ้งในขณะที่เรากำลังปฏิบัติอยู่นั้นเราไม่ต้องไปคิดไม่ต้องไปนึกไม่ต้องไปห่วงไม่ต้องไปสนใจใครรับรู้ไม่รับเก็บเนี่ยคำว่าไม่สนใจก็คือไรเจตนา ไรเจตนาที่จะมองรูปไรเจตนาที่จะฟังเสียง ไรเจตนาที่จะดมกลิ่น

ไร้เจตนาที่จะตีมีกินรัฐส ไร้เจตนาที่จะรัฐล้มผัสไม่ว่าร้อนเย็นอย่างไรมาสัมผัสกายเราเราก็ว่าง เราไม่มีเจตนาเพื่อรู้ว่ามันจะเย็นจะหนาวจะร้อนฝนตกแดดออกอะไรไม่ต้องมีเจตนาว่ารู้ว่ามันเป็นธรรมชาติธรรมดาเหมือนเรามองสายน้ำที่มันตกลงมาเนี่ย

แล้วก็ให้ความรู้สึกเรตกไปด้วยให้มันหมดไปจากความรู้สึกเรตกด้วยฝนตกก็ให้เหมือนกับอารมณ์ของเรตกไปด้วย

ไม่เพียงมันอยู่บนฟ้ามันก็ยังตกลงมาได้อนิจจังไม่เพียงตกลงมาทำให้แผ่นดินชุ่มมีมากกว่าก็ดูดซับซึมซับน้ำไว้ได้ ถ้าแผ่นดินที่มันตกนานแล้วอมน้ำไว้มากแล้วแผ่นดินก็ยังพังทะลายยังแตกยังแยกได้

นี่เป็นธรรมชาติธรรมดาไม่มีพรหมเทพเทวดาที่เหนืมาดลบันดาลมากลั่นแกล้งที่เพลงเขาว่า

น้ำตกลงหินหรือภูเขาหินเนี่ยตกทุกวันๆหินมันก็ร่อนนะ

แต่ถ้าใจเราไม่เข้มแข็งใจอ่อนใจเราก็ละลายไปตามอารมณ์ทั้งหมดเมื่อใจเราละลายไปตามอารมณ์ทั้งหมด

ใจเราก็จะเป็นทุกข์เขาเรียกหัวใจสลาย คนที่หัวใจสลายแล้วจะทำยังงัยก็ไม่ดีขึ้นได้

เพราะฉะนั้นการที่ไม่ดีขึ้นได้เนี่ยมันต้องบรูณะ

การบรูณะใจหรือการที่จะรักษาใจเนี่ยเราต้องรักษาด้วยความว่างไปรักษาอย่างอื่นไม่มีหมอไม่มียาไม่มีอะไรรักษาได้เพราะมันเป็นกรรมเป็นวิบากกรรมแต่ถ้าเราทำจิตให้ว่างได้เนี่ยเป็นการรักษาทั้งหมดเลยต้องว่าอย่างนี้ คิดว่าตายก็ทิ้ง ตายก็เป็นปรมัตถบารมีเราไม่ต้องเสียดายชีวิตว่าเออ!

เนี่ยเราสละตายเลยเป็นปรมัตถบารมีตายก็นิพพานว่างให้ได้ไม่สนใจอย่างอื่นแล้ว

สร้างกรรมทำเวรมานับภพนับชาติไม่ถ้วน เราจะมาหลงอารมณ์ต่างๆเหล่านี้เพื่ออะไร เดี่ยวก็เข้า สาย

บ้าย เย็นอนิจจังทุกขังอนัตตาไปแล้ววันหนึ่งวันหนึ่งไม่มีอะไรเลยที่จะเป็นสภาวะแก่นสาร

ถ้าเราไม่ทำการทำงานไว้ มันก็จะไม่มีอนุสรณ์แห่งการงานเหมือนกับการที่เราทำจิตรกรรม ศิลปกรรม

ปฏิมากรรม หัตถกรรมเนี่ยพวกเนี่ยเป็นอนุสรณ์แห่งการงาน ที่เราบั้นเราทำเราสร้างมาด้วยมือของเรา

แต่ละวันแต่ละวันเนี่ยเป็นผลงานที่จิตเราเป็นผลงานที่เหลืออยู่เนี่ย

แล้วเราก็อชื่นชมยินดีว่าเราสามารถทำได้สวยได้ดีได้ปราณีต

แต่เราก็อไม่ยึดติดคิดว่าจิตเราไปหมกหมุ่นครุ่นคิดในอกุศลกรรมที่จะไปคิดทำบาปคิดลักขโมยประพฤติผิดกา

าเมมุสาไปกินเหล้าเมายาแต่อย่างน้อยเราก็อยังมีหัตถกรรม ศิลปกรรม

แล้วก็มีปฏิมากรรมให้เกิดเป็นทำด้วยปราณีตศิลป์ บรรจงศิลป์ให้เกิดมหันตศิลป์ อนันตศิลป์

ให้เป็นวิสุทธิศิลป์ให้สำเร็จด้วยจิต เหมือนกับเวลานี้สภาพเห็นต่างๆ สามารถเอาไปติดที่ไหนก็ได้

ต้องการรู้ต้องการเห็นเมื่อไหร่ก็ปรากฏได้ แต่เราควรเอาเป็นพระพุทธรูปเนี่ยจำไว้ให้ดี

ดูภาพพระพุทธรเจ้าแล้ว

ที่อาตมาสอนแล้วมองคนมองสัตว์มองต้นไม้อะไรเอาพระพุทธรเจ้าไปติดไว้ให้หมดเอาพุทธรูปที่เรavadเรา

สร้างเราทำเราถ่ายมาเนี่ยไปติดไว้ให้หมดเลย จิตของเราจะได้มีอิริโธตตปปะ

มีความละเอียดต่อบาปเกรงกลัวต่อบาป เกรงกลัวที่จะไปใช้กรรมวิบากกรรม

จิตของเราก็อจะได้มีพระพุทธรเจ้าเป็นอารมณ์เพราะเท่ากับมีพุทธานุสติกัมมัฏฐาน

เมื่อเรามีพุทธานุสติกัมมัฏฐานก็เป็นกัมมัฏฐานที่ยิ่งใหญ่พระพุทธรเจ้าเป็นผู้สูงสุด เป็นผู้ผู้แจ่มแจ้งแทงตลอด

เป็นผู้แสวงหาประโยชน์เกื้อกูลให้แก่มนุษย์ สัตว์ พรหม เทพเทวดา มนุษย์ที่มีความเชื่อใจ มีความเชื่อมั่นในพระพุทธเจ้าแล้วจะได้รับผลคือความสุขความสงบ

แล้วพระองค์ก็สอนให้วางอนัตตาซึ่งบอกว่าทุกสรรพสิ่งทั้งหลายในมนุสโลก เทวโลก มารโลก พรหมโลก ใน همینโลกธาตุดูแลโลกจักรวาลไม่มีอะไรจริงยั่งยืนเที่ยงแท้เที่ยง เดียวก็ดวงจิตคนนั้น จิตปฏิสนธิ ไปเวียนว่ายตายเกิดทุกภพทุกสถานในภูมิทุกแห่งไม่หยุดนิ่งเป็นของชั่วคราวชั่วขณะหนึ่ง ชั่วขณะที่ใจคิดมากก็เปลี่ยนภพเปลี่ยนภูมิแล้วเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดแล้ว

นั่นแหละจึงเรียกว่าขณะจิตเดียวยอมเป็นไปพลัน เพราะมันคิดเร็วมันก็ไปเร็ว

เปลี่ยนชั่วขณะจิตเดียวคิดไปหลายเรื่องฉะนั้นเราก็คิดพิจารณาการข่มจิตก็คิดพิจารณาหนึ่งให้สงบลงบารมี ๑๐ หรือพิจารณาเราพิจารณาอะไร? เราพิจารณาทุกข์ ยกตัวอย่างพิจารณาทุกข์ทำความเข้าใจในทุกข์ เรามองสัตว์มองคนมองต้นไม้ก็เห็นแต่ทุกข์ทั้งนั้นเลยรูปทุกข์ เสียงทุกข์ กลิ่นทุกข์ รสทุกข์ โผฏฐัพพะทุกข์ ธรรมารมณทุกข์ เนี่ยหมายถึงเราพิจารณาทุกข์เอาทุกข์ขึ้นหน้า

แล้วเราก็ถามจิตเราเบื่อหน่ายในทุกข์บ้างหรือเปล่า? เราต้องหาเหตุผลให้มันรู้สึกเบื่อหน่ายในทุกข์ สมุทัยเหตุให้เกิดทุกข์คือความปรารถนาตัดหาความอยาก อยากรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ในโผฏฐัพพะ ในธรรมารมณนี่แหละไม่ได้อยากที่ไหน แล้วก็ปรุงแต่งจะทำยังงัยจึงจะได้มา หมายถึงวิตกพิจารณาเมื่อมีความปรารถนาเกิดขึ้นแล้วทำยังงัยจึงจะได้เป็นกรรมสิทธิ์

ต้องใช้วิธีการต้องขยันขันแข็งอะไร

ต้องทำเตรียมอะไรต่อมิอะไรต้องมีความอดกลั้นอดทนอะไรจึงจะมีความจะได้มา

เนี่ยเยอะแยะมากมายมันแตกแยกไปมากมาย

ใช้คนที่คิดว่าจิตเดิมเป็นปกติสสรเนี่ยแต่ที่เศร้าหมองไปก็เพราะกิเลสจรรยา

ใช้ที่ใครคิดว่าจิตเดิมเป็นนิพพานเนี่ยอย่าไปเชื่อ ถ้ามันไปนิพพานมันไม่มาเกิดมารู้ทุกข์สุขอะไรพวกนี้อีก

เนี่ยโกหกตัวเองโกหกคนอื่น

ที่พระองค์แสดงถึงจิตปราศจากอาภรณ์นั่นแหละจึงเรียกว่าจิตปกติสสรคือจิตว่าง

จิตเป็นอิสระมีความผ่องใสในตัวเองไม่ต้องอาศัยอาศัยเลยเขาเรียกไม่ต้องอาศัยอาศัยเลยคืออนาลโยไม่มีออาศัยเลยว่างเปล่า นั่นแหละจิตมันก็มีแต่ความว่างเปล่ามันก็เป็นจิตประภัสสรโดยอัตโนมัติ

ขณะที่จิตรู้อารมณ์จิตรู้แล้วมันก็จะไปรู้แล้วจะรู้แล้วจะไม่ได้ยึดติดมาเป็นเรามาเป็นของเรา เพราะอะไร? เพราะสิ่งที่เราเห็นรูปที่เราเห็น เสียงได้ยินกลิ่นที่ได้สูดดม รสข้าวปลาอาหารหรือสัมผัสฤดูกาล ฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูฝนพวกนี้สิ่งเหล่านั้นไม่ใช่เราไม่ใช่ของเราทั้งหมดเลย เมื่อเรารู้แล้วว่าไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา บังคับบัญชาไม่ได้ เราก็ไม่ควรจะมีเจตนาที่จะไปขโมยของเขามาขโมยรูปใครมาไว้ในใจ

ขโมยเสียงมาไว้ในใจ ขโมยกลิ่น ขโมยรส ขโมยสัมผัสมาไว้ในใจ

ขโมยมาเป็นธรรมารมณมาขึ้นชมยินดีในใจ วิตกพิจารณาสังขารปรุงแต่งในใจมาปรุงแต่งอารมณ์อีก

เดี๋ยวก็ปรุงแต่งจิตเดี๋ยวก็มาปรุงแต่งอารมณ์เนี่ยจิตมันก็เลยไม่ว่างเนี่ย

ถ้าจิตของเราว่างก็คือรับรู้ไม่รับเก็บอารมณ์ ตาเห็นรูปแล้วก็รับรู้แล้วก็ผ่านไป

ได้ยินเสียงก็รับรู้เสียงอะไรก็ช่างจะเสียงคนเสียงสัตว์เสียงดนตรีดีดตีตีเป่า

เสียงต่ำเสียงว่าเสียงนินทาสรรเสริญอะไรก็ไม่ใช่เราไม่ใช่ของเราจับรู้ไม่รับเก็บ
 เราก็จะเห็นสภาพธรรมดาของมนุษย์ที่ยังจมปรักอยู่กับสิ่งเหล่านี้อยู่กับอารมณ์เหล่านี้จิตไม่มีวันจะบริสุทธิ์
 ทธิสะอาดได้หรือไม่กำลังที่จะตั้งจิตได้ต้องว่าอย่างนี้
 เหมือนกับไม้ปักขี้เลนอยู่นั้นแหละหรือใครปักไปมาปักก็หัวนี้เพราะฉะนั้นเราก็ต้องรูปจะมากะแทกยัง
 ังยัย เสียงจะกระแทกยังยัย กลิ่นจะกระแทกยังยัย สัมผัสจะกระแทกยังยัย
 ใจรับรู้ธรรมารมณ์ยังยัยจิตเราก็ตั่งมั่นอยู่อย่างนั้นไม่หัวนี้ไหว
 เพราะสิ่งที่มากระทบกระแทกเดี๋ยวมันก็ผ่านไปหมดกำลังแล้วก็ผ่านไปๆ ความหมายก็เป็นเพียงขณะจิตเดียว
 วเท่านั้นนะ
 มันรับสัมผัสขณะจิตเดียวที่ไหวแล้วมันก็ผ่านไปผ่านไปหลุดไปถ้าเราไปตามคิดตามนึกเนียเขาเรียกเกิดวิตก
 วิจารณ์และสังขารปรุงแต่งก็คือว่าเป็นยังยัยทำยังยัยไข้ที่มันกระทบใจเราได้มากกระทบตาเราได้กระทบหูเราได้
 กระทบจมูกเราได้กระทบกลิ่น กระแทบลิ่น กระแทบกาย กระแทบใจเราได้ยังยัยเนีย
 ถ้าเราคิดไปตามนั้นมันก็ปรุงแต่งไปเรื่อย พระพุทธเจ้าเรียกสังขาร
 สังขารนี้ที่โดยความหมายของพระพุทธเจ้าแล้วก็คือการปรุงแต่ง ปรุงแต่งกาย ปรุงแต่งวาจา
 ปรุงแต่งจิตแล้วก็ปรุงแต่งตัวเองเนีย
 สังขารปรุงแต่งสังขารทำให้เกิดจิตวิจิตรขึ้นมามากมายที่ว่าสังขารเหนือสังขารเนียพวกเนียเพราะมันแต่งให้
 ได้คือแต่งจากธรรมดาให้เป็นไม่ธรรมดาได้ให้มันเป็นความพิเศษกว่าธรรมดาได้
 เหมือนรูปเหนือรูปอะไรที่เอาตาเขียนไว้อยู่ในเล่ม๔นั้นแหละมันมีนัยยะอันพิศดารมากมายก่ายกองแต่เรา
 ก็ต้องรับรู้ว่ามันเป็นเพียงอาการที่เรารู้เท่านั้น
 รู้แล้วเราก็ต่างผ่านไปแล้วว่างไปแล้วไม่ควรยึดติดมาเป็นเราเป็นของเราแต่เราก็ต่างมาสอนใจเราเอง
 ว่าใจเรารู้แล้วไม่ใช่เราไม่ใช่ของเราแล้วไม่ควรที่จะมีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ควรปรุงแต่ง
 สิ่งเหล่านี้เป็นของโลกประจำโลกอยู่ ไม่ได้ดีพิเศษอะไร
 ถ้ายังเวียนว่ายตายเกิดยังยึดติดมีอุปาทานในโลกก็ต้องมาเกิดในโลก
 ก็ไม่ได้เกิดเป็นคนก็ต้องไปเกิดเป็นสัตว์ ไม่เกิดเป็นสัตว์มันก็ไปเกิดเป็นอสุรกาย
 เปรตไอ้พวกเนียที่มาอยู่ในมนุษยโลกดูชิมดปลวกเท่าไร กุ้งหอย ปู
 ปลาอีกเท่าไรเหยแพร่พันธุ์มากมายก่ายกอง
 แล้วว่ามันจะเกิดเป็นมนุษย์แล้วทำจิตให้ว่างจะกลับมาเป็นมนุษย์ได้อีกเมื่อไหร่มันก็ปรุงแต่งไปตามสภา
 ะของอย่างนั้น นั่นแหละพระพุทธเจ้าว่าเป็นความเนิ่นช้าเรียกว่าเป็นวิภูฏะสงสาร
 เป็นวิภูฏะทุกข์หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปเดี๋ยวก็มาทุกข์อีก ไม่เคยเลยที่จะว่างต้องว่าอย่างนี้
 เราภาวนาอะไรทำให้มีให้เป็นที่ขึ้นมา ก็มีแต่ทุกข์
 แต่ทำความว่างให้มีให้เป็นที่ขึ้นมา นั่นแหละไม่มีทุกข์เนียจำไว้ให้ดี ภาวนาในทานก็เพื่อว่าง
 ภาวนาในศีลก็เพื่อว่าง ภาวนาในเนกขัมมะอดใจก็เพื่อว่าง ภาวนาในปัญญาเหตุผลรู้เหตุผลก็เพื่อว่าง
 ภาวนาในวิริยะเพียรก็เพียรเพื่อว่าง ภาวนาในขันติความอดกลั้นอดทนก็เพื่อว่างอดทนเพื่อว่าง
 ภาวนาในสังจະให้มีความจริงใจกับความว่าง ภาวนาในอธิษฐานความปรารถนาก็ปรารถนาเพื่อว่าง

ภาวนาในเมตตาก็รักใคร่ในความว่าง

ไม่ใช่ครูบาอาจารย์เขาออกไปเจริญเมตตาภาวนานั้นนะแต่มีความรักก็แทบจะรักแล้วทุกซ์
ไปรักคนนั้นคนนี้ไย่เปลี่ยนแปลงมากมาย ครูบาอาจารย์ทั้งหลายออกไปเจริญเมตตาภาวนา
แต่ไม่รู้ว่ภาวนาอย่างไ้จึงเรียกเมตตาภาวนา ตอนนีถ้าพระอาจารย์จะชี้ก็ตั้งชี้ให้ว่ภาวนาในความว่าง
รักในความว่างแล้วว่จึงจะไม่มีทุกซ์ไม่มีโทษ พวกนั้นก็ดีแต่พูดแต่คุย

แต่เอามาเป็นหลักยึดไม่ได้เพียงแต่จำต้อๆกันมา แต่ก็ไม่รู้ว่จะเป็นมรรคเป็นผลได้ยังงัย
มีแต่เพิ่มทุกซ์เพิ่มโทษให้ เนี่ยเมตตาภาวนาต้องรักเพื่อความว่าง ภาวนาแปลว่ทำให้มีให้เป็นขึ้น
ที่นี้ภาวนาในเมตตาก็เพื่อให้ความรักให้ว่างนั้นนะ

ต้องอาศัยที่มึรักเคยรักแล้วก็ตั้งให้ว่างไปให้หมดภาวนาในเมตตา

ต้องรู้เหตุผลในเมตตาที่เรียกว่าปัญญาในเมตตา ต้องมีปัญญากำกับปัญญาในทานในศีล

ปัญญาในเนกขัมมะปัญญาในปัญญา ปัญญาในวิริยะ ปัญญาในขันติ ปัญญาในสัจจะ

ปัญญาในอธิษฐาน ปัญญาในเมตตา

ปัญญาในอุเบกขาเนี่ยต้องประกอบกันหมดแหละตั้ง๑๐นั้นนะหมุนกันไปหมุนกันมาเปลี่ยนกันไปเปลี่ยนกัน
นมา

ของอย่างเดียวนั้นนะแต่ว่พอเปลี่ยนกันเอามาขึ้นหน้าอยู่หลังมันก็จะเห็นความวิจิตรพิศดารความแยกแยะ

ะเห็นว่าเออ! มันไม่ปกติแล้วมันก็เวียนอยู่เนี่ยที่เรียกว่าวิญญะหมุนเวียน แต่ก็เพื่อความว่าง

ถ้ารู้ความจริงแล้วก็หยุดยุดิ หยุดแล้วว่างแล้ว นั้นนะจะจึงจะถูกตั้ง ถ้าอย่างอื่นไม่ถูกตั้ง

เนี่ยภาวนาที่แท้จริงต้องเป็นอย่างนี้ไม่ใช่หลับหูหลับตาภาวนาพุทโธพุทโธเพื่ออะไร?(หัวเราะ)

ให้จิตเราอยู่กับพุทโธนั้นแหละเพราะฉะนั้นพุทโธแปลว่ผู้รู้ ผู้ตื่น

ผู้เบิกบานด้วยธรรมแล้วอะไรละคือตัวพุทโธ? ตัวศีล ตัวทาน

ตัวเนกขัมมะตัวปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขาเป็นตัวพุทโธทั้งหมดเลยต้องว่อย่างนี้

นี่เป็นพุทโธตัวจริง

ก็เหมือนพระพุทเจ้ามาเดี่ยวจะหาอาตมายกเมฆหรือดันเคาที่ทานเทศน์ท่านสอนไม่เหมือนใครเขาบอกว่

เนี่ยอาตมาไม่ได้โกหกนะฟังต้อไปต้อว่ฟังต้อไป พระพุทเจ้าสร้างบารมี อุบารมี

ปรมัตถบารมีคือเมตตา กรุณา มุทิตา

อุเบกขาเพื่ออะไร? เพื่อพระพุทเจ้าๆพุทโธหรือเปล่าพระพุทเจ้าเป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานด้วยธรรมหรือเปล่า?

ใช่แน่นอนพระพุทเจ้าเป็นพุทโธผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานด้วยธรรม

แล้วก่อนที่พระองค์มาเป็นพระพุทเจ้านี้พระองค์ต้องมีทานมีศีลมีเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐาน

นเมตตาอุเบกขาหรือเปล่า? มี นั้นนะนี่แหละตัวจริง

ตัวจริงของพุทโธก็คือตัวทานตัวศีลตัวเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขานี้

เดี๋ยวนี้ภาวนาพุทโธทำให้มีให้เป็นขึ้นมาซึ่งพุทโธ

ภาวนาให้มีให้เป็นพุทโธขึ้นมาอย่างเดี่ยวแต่ถ้าเราไม่มีทานเราก็เอ๊ะ!

พุทโธเพื่ออะไรอีกเดี่ยวจะไปล้างเลงสยพุทโธเข้าไปอีกก็พระพุทเจ้าสอนพุทโธเป็นเนमितกนาม

เป็นที่ขอของพระพุทธเจ้าแต่พระพุทธเจ้าที่แท้จริงเพื่ออะไร?

พระองค์ก็บอกแล้วว่าผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นชื่อว่าเห็นเรา

เห็นมัยเนี่ยอันนี้เป็นข้ออ้างรับรองว่าไม่ผิดแน่นอนสิ่งที่อาตมาพูด

ผู้ใดเห็นธรรมก็เห็นพระพุทธเจ้าเห็นธรรมคือธรรมทาน ศีลธรรม เนกขัมมะธรรม ปัญญาธรรม วิริยะธรรม

ขันติธรรม สัจจธรรม อธิษฐานธรรม เมตตาธรรม อุเบกขาธรรมเนี่ย

ถ้าใครรู้เข้าใจอย่างหนึ่งนั่นแหละก็เห็นพระพุทธเจ้าก็เป็นพุทธโธได้

แต่นี้เอาสั้นๆที่นี้เราก็คงจะได้รับความวิจิตรพิศดารของพระพุทธเจ้ามีมากแต่ถ้าเราพุทธโธๆอย่างเดียวให้ใจอยู่

กับพุทธโธมีอารมณ์คือพุทธโธอย่างเดียวเราต้องมีอุบายแยกแยะก็พระพุทธเจ้าสอนเองเนี่ยก็มีปฏิฐาน๘๔๐๐

๐พระธรรมชั้นตรีหรือกัมมัฏฐาน๔๐กองก็เป็นเพียงอุบายขจัดขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ท้ายสุดพระองค์สรุป

ไว้เองว่าสัพเพ อัมมา อนัตตาธรรมทั้งหลายทั้งปวงมีอนัตตาเป็นที่สุดสัพเพ อัมมา

อนัตตาธรรมหรือความชั่วคราวไม่เที่ยงทั้งปวงก็เหมือนกัน

เมื่อธรรมและธรรมก็อนัตตาว่างแล้วเราจะไปยึดติดได้ยังไง

แม้กระทั่งพุทธโธก็ต้องว่างเหมือนกับที่ใครเคยอ่านประวัติหลวงปู่มั่นที่หลวงตามหาบัวเขียนที่ไปบำเพ็ญเพียร

ที่กะเหรี่ยงแล้วท่านก็เดินจงกรมกลับไปกลับมาแล้วกะเหรี่ยงก็มาถามท่านว่าเดินเพื่ออะไร?

บอกพุทธโธเราหาย(หัวเราะ)เราเดินหาพุทธโธ(หัวเราะ) พุทธโธเป็นยังไง? พุทธโธดวงสว่างๆ

แล้วเฮฮาช่วยหาได้ไหม? ได้

ก็ภาวนาพุทธโธแล้วนึกถึงดวงสว่างมันสว่างที่ใจจะไม่ใช่สว่างที่ดินที่ก้อนหินดินทรายพวกนั้นแล้วบางคนก็ไ

ด้เขาถึงความสงบที่ไม่เคยได้รับความสงบคือจิตว่างจากอารมณ์ว่างจากรูป จากเสียง จากกลิ่น จากรส

จากโผฏฐัพพะ จากธรรมารมณ์เนี่ย แล้วจิตมันก็เห็นอารมณ์จิตก็อยู่เหนืออาสวะ

คำว่าจิตอยู่เหนืออาสวะก็คือจิตอยู่เหนืออารมณ์เหนือสุขเหนือทุกข์

ไม่ดีใจไม่เสียใจไม่ต้องอุเบกขาด้วยเขาเรียกจิตอยู่เหนืออารมณ์แล้วก็จิตอยู่เหนือเวทนาด้วย

เมื่อจิตอยู่เหนือเวทนาไม่สุขไม่ทุกข์ไม่ดีใจไม่เสียใจ มีแต่ความว่าง แล้วสังโยชน์ร้อยรัดใจก็ไม่มีสักกายทิฐิ

วิจิกิจฉา สัตถ์พตปรามาส กามราคะ ปฏิฆะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชาที่ไม่มี

จิตเราว่างแล้วใกล้เป็นพระอรหันต์แล้ว ถ้าใครไม่ทำให้จิตว่างไม่มีทาง

ไ้พวกยึดติดวิปัสสนาญาณติดฉานติดญาณอะไรก็ไปไม่ได้เพราะอะไร? เพราะจิตยังไม่ว่าง

พระพุทธเจ้าผู้เก่งกล้าสามารถบำเพ็ญเพียรมาเป็นอนกชาติ เป็นฤาษีไซ้ไพร่ไปฝึกแล้วฝึกอีกทุกชาติ

แต่ไม่ได้ทำจิตให้ว่าง แต่ติดอยู่ในฉานในรูปฉาน ฉานก็แปลว่าเพ่งคือเพ่งแล้วก็ให้เกิดนิมิตขึ้นมา

ญาณก็รู้

รู้ในการเพ่งทั้งญาณและฉานเนี่ยมันอยู่ด้วยกันอยู่แล้วถ้าไปแยกเป็นฉานเป็นญาณเนี่ยเรื่องใหญ่เรื่องยาก

เพราะฉะนั้นเราก็เอาทั้งวิปัสสนาในญาณในฉานนั่นแหละเห็นความไม่เที่ยงของฉานของญาณ

อนิจจังของฉานของญาณ อนัตตาไม่มีตัวตนทั้งญาณทั้งฉานนั่นแหละ

แล้วเราก็ไม่ยึดติดทั้งญาณทั้งฉานนั่นแหละ

จึงจะเป็นมรรคหนทางที่จะเข้าถึงความพ้นทุกข์ไม่งั้นเราก็ทุกข์กับญาณกับฉานนั่นแหละ

ต้องประดับประคองใจ เขาเรียกว่ามีบริโฆทังวลในญาณในฉาน
 ใ้อพวกที่ยึดติดฉานติดฉานอยู่เนี่ยอย่าไปให้ความสำคัญเลยเนี่ยยังไปไม่ถึงไหนหรอกยังมีทุกข์อยู่
 พระพุทธเจ้าไปเรียนจากอาฬารดาบสอุทกดาบสแล้วก็ได้ญาณได้ฉานสมาบัติเสร็จ
 แล้วก็พระองค์เห็นว่าไม่ใช่ทางตรัสรู้ก็ทิ้ง ใ้อยุคนี่ไม่มีใครรู้ความจริง แล้วก็ไม่มีใครมาพูดมาสอนกัน
 ก็เลยเห็นเป็นของดีของเด่นน่าชื่นชมยินดี
 เดี่ยวนี้พวกมีฤทธิ์มีเดชมาเสกเป่ามนต์พ่นน้ำหมากอะไรพวกเนี่ยยิ่งฉิบหายเลย
 ตัวเองหลงไปคนเดียวไม่พอยังทำให้คนอื่นหลงอีก
 เวทย์มนต์คาถาอยู่ยงคงกระพันอะไรต่ออะไรพวกเนี่ยนี่ถือว่าเป็นของดี แต่ไม่ดีหรอก ทำไมจึงไม่ดี?
 เพราะว่ามันไปข่มเหงรังแกผู้อื่นนี่ว่ากูเก่งกูแน่เลยเป็นโจรเป็นเสือเป็นสัตว์เดรัจฉานต้องว่าอย่างนี้
 ที่พระอาจารย์บอกว่าไม่ดีก็คือเขาเรียกโจรหรือมหาโจรหรือเสือ เสือเป็นอะไร?
 เสือเป็นสัตว์เดรัจฉานแล้วมันจะดีกว่าคนได้ยังงัย ฉะนั้นอย่าไปให้ความสำคัญกับมัน อย่าไปสนใจ
 เสียเงินเสียทองโดยใช้เหตุ พวกเนี่ยทำให้หลงผิดไปเสียเงินเสียทองแล้วไม่ได้อะไรแล้ว
 ต้องมาร้องท่อมร้องไห้เขาเรียกเสียค่าโง่ กว่าจจะรู้ว่าตัวเองว่าโง่ก็โดนเขาหลอกหมดตัวไปแล้ว
 นั้นแน่จจะเรียกว่าเสียค่าโง่ เดี่ยวใ้อค่าโง่เป็นยังงัยอีก?(หัวเราะ)หมดตัวแล้วหมด
 บางคนถึงตายเลยต้องกินยาตายฆ่าตัวตายโดดน้ำตายหมดเนื้อหมดตัวเลย ที่ว่าตายเพราะอะไร?
 เพราะเขาเรียกผี ตายแล้วเรียกผี(หัวเราะ)ไม่เรียกคนแล้ว
 ถ้าคนก็ยังเป็นคนผีอยู่เนี่ยเพราะคนหลอกคนเนี่ยจำไว้ให้ดี
 ถ้าเรารู้จักแยกแล้วเราไม่มีทุกข์หรือเห็นอะไรเราก็รู้ได้เข้าใจชัด เห็นอย่างธรรมดาเขาเห็นอย่างหนึ่ง
 เราอาจจะเห็นสองอย่างสามอย่าง เห็นแยกไปจากเขาอีกแต่เราก็รู้ความจริง เรารู้ตามความเป็นจริง
 แล้วเราก็ไม่ทุกข์เพราะความรู้จริงของเราต้องว่าอย่างนี้แล้วก็ไม่ได้ติดในความจริงนั้นด้วย
 นั้นแหละต้องทำจิตให้ว่างอย่างนี้แหละแล้วมันจึงจะได้เข้ามรรคเข้าผล
 หมายถึงว่าเข้ามรรคเข้าผลหมายถึงว่าเป็นหนทางที่จะให้เข้าถึงผลคือพระนิพพานโน้น
 ถึงเวลาสูงสุดตายหมดอายุขัยตายแล้วเนี่ยความชำนาญในการทำจิตให้ว่าง
 ไม่ต้องตั้งจิตเจตนาไม่ต้องตั้งจิตปรารถนาไม่ต้องตั้งมั่นจะนอนไปเองโอนไปเองด้วยความเคยชินของจิตว่า
 งั้นแหละ เพราะฉะนั้นการศึกษาเราหรือเราศึกษาพอรู้แนวทางก็เอามาใช้ประโยชน์ สำหรับเราก็ใช้ได้
 ถ้าเราแก่เฒ่าแล้วเราจะรู้อย่างหนุ่มอย่างสาวไม่สมควร
 แต่ถ้าอย่างหนุ่มอย่างสาวก็ควรแสวงหาให้รู้มากยิ่งขึ้น ไม่ให้ใครมาหลอกเราได้ นั้นแหละเป็นความดี
 แล้วก็ยิ่งรู้มากเท่าไรก็จะเป็นประโยชน์มาแนะนำสั่งสอนประชาชนทั้งหลายที่ยังไม่รู้ยังไม่เข้าใจพระพุทธ
 ศาสนาให้เห็นคุณงามความดีในทานในศีลในเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสังขละอธิษฐานเมตตาอุเบกขาเนี่ย
 ถ้าเราสอนให้เขาอยู่แนวนี้ก็มีทั้งพระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้า
 ทำไมจึงว่ามีทั้งพระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้า?
 ก็พระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้าก็ต้องปฏิบัติตามนี้แล้วก็ไม่ได้ติดติดอุเบกขาก็คือว่างหมดเลยสูง
 สุดต้องว่าอย่างนี้ แล้วเราก็ไม่ต้องไปดิ้นเสงสัยอีก

ไม่ต้องไปย่ำต๊อกอยู่กับที่ไม่ต้องไปตั้งต้นใหม่เนี่ยกลับไปกลับมาอยู่อย่างนั้นเวียนไปเวียนมาอยู่อย่างนั้นเสียเวล่ำเวลาเนิ่นช้าอีกมากมาย

เนี่ยต้องรู้ความจริงแบบนี้แล้วเราก็จะได้ไม่ทุกข์เกินไปในปัจจุบันเราก็มีความสุขสงบสุขเพราะอาศัยความว่างนั้นแหละ ระวังถึงทานเราก็เออ! เราก็ให้ไปแล้วว่างไปแล้วหมดไปแล้ว

เพราะฉะนั้นเราไม่ต้องไปนึกว่าเออ! เรามีทานแล้ว

แต่นี้ทานภายนอกคือวัตถุหมดแล้วไม่มีให้แล้วสตุ้งสตางค์เกลี้ยงกระเป๋าแล้ว

ทีนี้ให้ทานอารมณ์ให้ทานทางจิตเขาเรียกทานภายใน ให้ทานอารมณ์ที่มีรูปอยู่ภายใน มีเสียง มีกลิ่น มีรส มีสัมผัสภายในที่มันมากระทบใจให้เรานั้นมีความรักใคร่เอ็นดูในรูป เสียง กลิ่น รส โณภูฏัพพะ

ธรรมารมณ์เหล่านั้น เนี่ยให้ทานภายใน

เมื่อเราให้ทานภายในภายนอกได้แล้วนั้นเนะว้างทั้งภายในภายนอกนั้นเนะมันก็จะเกิดความบริสุทธิ์ทั้งภายในภายนอก ถ้าให้ทานภายในอย่างเดียวหรือให้ทานภายนอกอย่างเดียวยังไม่บริสุทธิ์

จิตยังเศร้าหมองเพราะทานภายนอกจิตยังเศร้าหมองเพราะทานภายในอีก

เพราะฉะนั้นเราต้องรู้ความจริงอย่างนี้ ให้ไปแล้วก็หมดไปแล้วว่างไปแล้วไม่ใช่เราไม่ใช่ของเราแล้ว

เรายังไปยึดติดสิ่งที่เราให้ไปแล้วเราก็เป็นทุกข์ไป

เขาก็ไปกินไปใช้เป็นสิทธิอันชอบธรรมของเขาแล้วที่เราสละสิทธิเราให้ทาน

ทีนี้ถ้าเราคิดว่าเราสละสิทธิถ้าเราถือเอาได้เราไม่เอาเราไม่เอาเปรียบเขาเราสละสิทธิหรือเขาทุกข์เขาจนเขาโง่เขลาเขามีความจำเป็นมากกว่าเราก็สละสิทธิที่จะไปเอามา

แต่ก็ไปเผื่อแผ่ให้เขาเพื่อเกื้อกูลอุดหนุนเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวเขาให้เป็นสุข

เราไม่เอาเปรียบใครต้องคิดแบบนี้

นั่นแหละจึงจะเกิดความเป็นธรรมเป็นความยุติธรรมขึ้นมาไม่ลำเอียงเพราะรักใคร่ไม่ลำเอียงเพราะโกรธไม่ลำเอียงเพราะหลงไม่ลำเอียงเพราะกลัวจึงจะรักษาความเป็นธรรมความยุติธรรมไว้ได้

พวกที่ไม่มีความเป็นธรรมไม่มีความยุติธรรมไม่รู้จัก มีความลำเอียงอยู่ก็ไม่เข้าใจในธรรม

แล้วจะไปเรียกร้องความเป็นธรรมเรียกร้องความยุติธรรมตัวเองยังไม่รู้จักเลยแล้วไปเรียกร้องเอามาทำอะไร

? ถ้าเขาบอกว่านี่ความเป็นธรรมเป็นอย่างนี้

ที่ทานเดือดร้อนเพราะท่านซีเกียจหรือเปล่าไม่มีความขยันไม่มีขันติความอดกลั้นอดทนหรือเปล่า

เขาซักเขาถามขึ้นมาเนั้นเนะท่านไม่มีความเป็นธรรมแก่ตัวเอง

ไม่รู้จักแล้วยังไปทำให้เขาเดือดร้อนอีกแทนที่เขาจะได้มีความเห็นอกเห็นใจท่านเอาความโง่มาอดเขาอีก

เพราะฉะนั้นโดนปรับไหมอีกเพราะฉะนั้นจำไว้เนะอย่าทำ ต้องขยันอดออม ต้องมีความเข้มแข็งอดทน

มีความเพียรพยายาม ไม่เกียจคร้าน แล้วเราก็จะมีความสุขไม่ต้องให้เดือดร้อนถึงคนนั้นคนนี้

ไม่ต้องไปหาผู้พิพากษาอัยการ

ไม่ต้องไปเสียเวล่ำเวลาเสียเงินเสียทองอีกมากมายเพราะความโง่ความเขลาความเกียจคร้านความไม่ขยันความที่ไม่มีความจริงใจ ความที่คิดเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่น

แล้วก็มาหาความเป็นธรรมว่าทำไมเขาจึงรวยกว่าเรา? ทำไมเขาจึงมีกินมีใช้มากกว่าเรา?

แต่เราเลือกซื้อเกี๊ยวครั้งเขาสอนแล้วให้มีความขยันให้มีความอดทนให้ทำความเพียรทำนั่นทำนี่แล้วจะได้มีกินมีใช้ เลือกไม่เชื่อเขาอีก ไปเถียงเขาอีกไปคิดว่าเขาเป็นข้าศึกศัตรูอีก

หาว่าไปมีความอิจฉาพยาบาทเขาอีก แล้วใครเขาจะไปเสียเวลามาสั่งมาสอนให้พวกนี้เนี่ย

เราจะว่ามันโง่ก็ไม่ใช้มันฉลาดในทางเอาเปรียบผู้อื่นถามว่าที่มันฉลาดเนี่ยเอาเปรียบคนอื่นล้วนแล้วแต่จบ

ดีออกเตอร์ ปริญญาตรี โท

เอกเรียนรู้มาทั้งนั้นนะให้พวกเนี่ยแล้วเลือกมาเอาวัดเอาเปรียบเขาทำอะไร? แทนที่จะมีจิตเมตตา

กรุณาคนทุกข์คนจนคนยากคนลำบาก แม่เมตตาเพื่อแม่ความรัก

คำว่าแม่เมตตาหรือแม่เมตตาเนี่ยก็หมายถึงสิ่งที่เรามีความรักอะไรอยู่เรามีมากแล้วก็แบ่งสิ่งที่เรารัก

เช่นแก้วแหวนเงินทองบ้างข้าวปลาอาหารบ้างสิ่งที่เราหามาได้ด้วยความรักความขยันของเราเนี่ยเราก็แบ่งแจกเขาเราไม่ได้มีจิตเจตนาที่จะเป็นอย่างอื่น ถ้าใครคิดเป็นอย่างอื่นก็ไม่ใช่ ผิด! เราต้องรู้ความหมายว่าอ้อ!

ที่พระพุทธเจ้าสอนให้แม่เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาเนี่ยแหละ

แม่ความรักที่เรารักมากๆจะเป็นความรักวัตถุข้าวของเงินทองหรือจะเป็นที่อยู่อาศัยที่อยู่กินหรืออะไรที่เราสามารถพอจะแบ่งได้นั้นแหละให้สิ่งที่รักนั้นแหละพระองค์สอนให้แม่

ไม่ใช่ต้องไปยอมเป็นผิวเป็นเมียเขาไม่ใช่อย่างนั้น คิดผิดต้องว่าอย่างนี้ มีหลายนัยยะมากมายเลย

ธรรมของพระองค์ต้องร้อยนัยพันนัยถ้าเรารู้จักแยกแยะเราไม่มีทุกข์เลย

ที่ฉันให้ฉันให้ด้วยความรักนะและให้ของที่ฉันรักถ้าฉันไม่รักแต่ฉันเห็นความจำเป็นของคนที่เขาขาดความรักแล้วไม่มีความอบอุ่นฉันก็แบ่งให้

ข้าวปลาอาหารไม่มีกินอดยากทุกข์ยากแล้วก็จะตายฉันก็แบ่งของที่ฉันมีให้

ความจริงของที่ฉันแบ่งให้ไม่ใช่ฉันไม่รักนะฉันยังรักอยู่นะ! แต่ฉันก็ตั้งใจให้

เนี่ยเขาเรียกแม่ความรักแบ่งความรักแบ่งเมตตาแบ่งกรุณาแบ่งมุทิตาแบ่งอุเบกขาวางเฉยให้ไปแล้วก็วางเฉยเนี่ยต้องทำจิตสูงขึ้นมายกระดับจิตเราให้สูงขึ้นมา

ที่เขาให้ทานแทนที่ให้นั้นให้ที่เราไม่ใช่ให้ธรรมดานะฉันให้บารมีนะเนี่ย

เพราะทุกสิ่งทุกอย่างที่ฉันหามาได้เนี่ยมีพร้อมเลยถ้าฉันไม่มีปัญญาฉันคงหาไม่ได้

แล้วก็ต้องมีวิริยะความเพียรมีขันติอดทน มีสังขะความจริงใจ มีอธิษฐานปรารถนาให้ได้มา

มีเมตตารักใคร่ที่จะแสวงหาเอามาอยู่มากินเนี่ย

ที่ฉันแบ่งให้เธอแล้วอุเบกขาได้เนี่ยฉันแบ่งบารมีให้(หัวเราะ)อีกเยอะแยะเลยหลายชั้น

บารมีหลายชั้นทั้งเป็นอุปบารมี ปรมัตถบารมี แล้วก็ในทานในทานนี้ก็ยังมีอีกหลายนัยยะเห็นมัย

เหมือนกัทานในทานเป็นยังงัยอีก ศิลในศิลเป็นยังงัยอีก เนกขัมมะในเนกขัมมะเป็นยังงัยอีก

ปัญญาในปัญญาเป็นยังงัยอีก วิริยะในวิริยะเป็นยังงัยอีก ขันติในขันติเป็นยังงัยอีก

สังขะในสังขะเป็นยังงัยอีก อธิษฐานในอธิษฐานเป็นยังงัยอีก เมตตาในเมตตาเป็นยังงัยอีก

อุเบกขาในอุเบกขาเป็นยังงัยอีกไอ้โห!

มากมายแค่นี้เราก็จะรับรู้แล้วเราก็จะเพลิดเพลินกับความรู้ความเห็นในความแตกต่างของเมตตาภายในเมตตาภายนอก

แล้วก็เห็นความวิจิตรพิสดารของท่านของศีลของเนกขัมมะของปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขาเนี่ยถ้าเรารู้จักคิดของสิ่งเดียวเนี่ยที่พระองค์ว่านัยยะตั้งร้อยนัยพันนัยเนี่ยถ้าเราพิจารณาตามไปก็อ้อ! พระองค์นี่เป็นผู้สามารถจริงเนี่ย

เราอย่างเดียวคิดแทบหัวแตกยังไม่ออกเลย(หัวเราะ)แล้วจะมาพิจารณาหลายชั้นอย่างนี้แล้วมันจะคิดได้ยังงัยเนี่ย เราก็ต้องทำจิตให้ว่าง ถ้ายังทำจิตไม่ว่างเราก็ยังไม่รู้ไม่เห็น ใ้พวกที่รู้เห็นแล้วมันก็ว่างไปดับไปเห็นทั้งดีดับทั้งดีทั้งไม่ดีว่างทั้งดีทั้งไม่ดี

เราจะเห็นแล้วก็แยกมาอันไหนส่วนทานส่วนศีลส่วนเนกขัมมะปัญญาวิริยะขันติสัจจะอธิษฐานเมตตาอุเบกขาเนี่ย เราทำความเข้าใจและทำความเข้าใจจนเคยทำให้จิตเรามีความชำนาญในความว่าง

วิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งไม่มีแน่นอน

เพราะเราเข้าใจแล้วเนี่ยที่พระพุทธเจ้าแสวงหานายช่างเรือนต้นหาผู้ก่อภพ แล้วเรือนของต้นหาคืออะไร?

เรือนของต้นหา ก็คือรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ

ธรรมาภรณ์เพราะต้นหาความอยากมันก็อยากที่จะได้รูป ได้เสียง ได้กลิ่น ได้รส ได้โผฏฐัพพะ

ได้ธรรมาภรณ์นี้แหละ พระองค์ทำลายกลอนเรือนก็ทำลายด้วยวิธีไหน?

ไม่ใช่เห็นบ้านใครแล้วก็ไปรื้อเขานะ ไม่ใช่(หัวเราะ)พระองค์เห็นว่าอ้อ! มันเป็นอนิจจัง มันเป็นทุกข์

เป็นอนัตตาเนี่ยพระองค์รู้ด้วยความรู้แบบนี้ เห็นว่าเออ! ไม่ใช่รื้อด้วยวิธีอื่นนะจำไว้ให้ดีนะเนี่ย

วิธีรื้อบ้านเรือนของต้นหาต้องรื้อแบบนี้ รื้อด้วยอนิจจัง ทุกขัง อนัตตานิ

แล้วเราก็ไม่ต้องโดนเขาแซงซึกหักกระดูก(หัวเราะ)ไม่มันแหม! แทบจะไปเที่ยวรื้อเขาหมดเลย

ใ้พวกนี้เขาสร้างด้วยความรักความเมตตาอะไรต่อมิอะไร สร้างที่อยู่อาศัยอะไรขึ้นมาเนี่ย

แต่พระองค์เห็นหลายนัยยะต้องว่าอย่างนี้ ถ้าเราจะรื้อภพชาติภพคือที่อยู่อาศัย

ชาติคือความเกิดเราไม่อยากจะเกิดเราก็ต้องรื้อภพหรือชาติคือที่อยู่อาศัย

กูไม่เวียนมาแล้วกูตายที่ไหนก็ทิ้งว่างให้หมด นั่นแหละก็เป็นการรื้อภพหรือชาติ

เดียวได้ยินใครบอกไฉนจะรื้อภพหรือชาติ รื้อยังงัยเนี่ย(หัวเราะ)เดียวก็ลือไม่พอ

อื้ยังมีอีก(หัวเราะ)แล้วโยมก็เออ! มันแปลกแต่จริง ต้องรื้อด้วยอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

อื้ว่างแล้วต้องว่าอย่างนี้ ไม่มี แล้วเราก็ไม่มีทุกข์ในสิ่งที่เรามีทั้งหมด เพราะฉะนั้นเรารู้ว่าไฉนนั้นลืออื้

ถ้ามันมีทั้งลือด้วยทั้งอื้ด้วยต้องให้ว่างทั้งสองอย่างเลย

ให้ว่างจากอื้ด้วยให้ว่างจากลือด้วย(หัวเราะ)แล้วเราก็ไม่ไปเป็นทุกข์กับลือกับอื้

แล้วเราก็อยู่อย่างสงบสบาย นี่แหละธรรมะพระพุทธเจ้ามีความละเอียดอ่อนแบบนี้

เป็นธรรมะที่มองข้ามไปหมด ทั้งที่เป็นธรรมะที่เราทำอยู่เห็นอยู่ได้ยินได้ฟังอยู่เป็นประจำวันด้วย

แต่เราคิดไม่ถึงต้องว่าอย่างนี้ ที่นี้พระอาจารย์ก็เตือนบอกให้มีสัมปชัญญะรู้ความจริงว่าเออ!

ทุกวันเป็นอย่างนี้ แล้วเราก็ไม่ต้องวิตกว่าใครจะด่าอื้ด่าลือมึงกู กูไม่สนใจหรอกว่างอย่างเดียว

ไม่ต้องทะเลาะเบาะแว้งกันด้วย อื้ไม่มีเพราะอื้ว่าง(หัวเราะ)ลือไม่มีเพราะลือว่างเออ! พอฟังได้

ว่างต่อว่างว่าเออ! พอเป็นสุขสงบสุขได้สันติสุขเกิดขึ้น ทั้งในบ้านในป่าในเมืองอะไรว่างหมดนะ

อยู่ที่ไหนก็ต้องทำจิตให้ว่างแบบนั้น

แล้วเราก็จะได้ไม่ต้องเป็นทุกข์ไม่เดือดร้อนไม่กังวลในสิ่งที่เรารู้เราเห็นเพียงแต่ถือเอาความจำเป็นว่าเออ! เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้พอมีกินมีใช้ว่าเออ!

พอแล้วเขาเรียกพอเพียงที่ในหลวงท่านว่าพอเพียงนั่นแหละ พอกินพอใช้พอเพียงไม่ขาดจึงว่าพอเพียง คำว่าพอเพียงหรือพร้อมเพียงหมายถึงว่าไฉ่!

เต็มไปหมดเลยเดี๋ยวนี้กว่าพอเพียงขนาดไหนพอเพียงพร้อมเพียงถ้าเรามัวแต่เอาแต่พอเพียงอย่างเดียวไม่พอต้องว่าพร้อมเพียงเพิ่มขึ้นอีก(หัวเราะ)เต็มไปหมดกินใหญ่ใช้โตก็ไม่หมดเนี่ยพอเพียง ต้องเพิ่มคำว่าพร้อมเพียงเข้าไปอีกพระองค์ก็บอกพอเพียงนั่นแหละพูดสั้นๆสำหรับคนไม่ต้องพูดยาวพระองค์ไม่ต้องการพูดมากแต่

ถ้าเราถ้ายังฟังกันยากๆอยู่เราเป็นพวกคนทุกข์คนยากหุบป่าตาเถื่อนเราต้องพอเพียงเข้าไปอีกพร้อมเพียงเข้าไปอีกนั่นแหละมันก็เหลือเพื่อเลยทีนี้ พร้อมเพียงจะกินเมื่อไหร่ก็ได้ จะใช้เมื่อไหร่ก็ได้

เพราะมันพร้อมที่จะให้เราใช้พร้อมที่จะให้เรากินเนี่ยเขาจึงว่าพร้อมเพียงที่จะให้(หัวเราะ)แล้วรอเวลาให้อยู่ แล้วเมื่อไหร่จะมากินชะที่เนี่ยอุปมาแบบนั้นเพราะของมันมีอยู่แล้ว

ความจริงจิตเจตนาของพระองค์ดีมากมาย

แต่คนไม่รู้เยอะแยะพระองค์ก็พูดให้กับคนมีปัญญาฟังแต่ไอ้คนไม่มีปัญญาฟังจะทำยังงัย?

ไม่มีวิทย์ฟังไม่มีโทรทัศน์ดูแล้วแถมยังไม่มีผู้ใหญ่บ้านมาบอกอีกก็ยังคงดานอยู่อย่างนั้นนะ

พอเพียง(หัวเราะ)แล้วมันก็ไม่รู้ว่าจะไปหาได้ที่ไหนอีก เราก็ต้องรู้ว่าเราจะพอเพียงอะไรละ?

ข้าวกไม่มีกินก็ต้องปลูกปลูกให้พอกินพอใช้จึงจะเรียกพอเพียง

ผลหมากรากไม้ไม่มีก็ปลูกๆแล้วมันจะได้พอเพียง(หัวเราะ)เหลือกินเหลือใช้

ขายเอาสตางค์มาปลูกบ้านซ่อมแซมหรือซื้อเงินซื้อทองซื้อรถเรือซื้อเครื่องทุนแรงเนี่ยพวกเนี่ยความหมายกว้างขวางเยอะแยะไปหมดเพราะฉะนั้นใครๆก็นึกว่าเหมือนกับว่าไอ้!

ความจริงเนี่ยพระองค์เนี่ยค้นคิดเป็นนักวิทยาศาสตร์ผสมผสานมาเป็นศาตรนั้นศาตรนี้ทั้งทางธรรมทางโลกเอามาประยุกต์กันทำให้เข้าใจชัดรู้ชัด

แล้วใครไปหาเรื่องท่านไอ้พวกนี้มือไม่พายเอาเท้าราน้ำต้องว่าอย่างนี้

ต้องบอกเอาตีนล่าน้ำก็ไอ้พวกหยาบพวกมึงเนี่ยต้องเอาหัวล่าน้ำ(หัวเราะ)นำมันท่วมปากท่วมมันหายใจหายใจไม่ได้ไม่รู้เรื่อง

พอไม่มีลมหายใจน้ำท่วมปากหายใจไม่ออกละที่เนี่ยอย่ามานึกถึงดูพระราชทานนะที่เนี่ย(หัวเราะ)

ไอ้พวกเนี่ยเวลาอยู่ดีมีสุข ไม่หาอยู่หากินไม่สร้างผลผลิตไม่เอาผลผลิต

ไม่ทำตามพระราชาขอว่าอย่างนี้

หาเรื่องหาราวก่อบเผาที่นั่นทำร้ายที่โน่นอะไรต่อมิอะไรเนี่ยวนวายกันไปทั่วประเทศ

ต้องมาเสียค่าไถ่ค่าบูรณะซ่อมแซมเสียการค้ำการขายต่างประเทศอะไรอีกเยอะแยะล้าหลังไปอีกเท่าไหร่ก็ไม่รู้ เนี่ยเอาตมมาก็ต้องมาบ่นให้โยมเหมือนคนแก่ที่ทำอะไรไม่ได้แล้ว

เหมือนเอาตมาเป็นคนแก่เป็นพระแก่ๆมาบ่นให้โยมฟัง(หัวเราะ)ว่าเออ!

เนี่ยแต่พระอาจารย์เนี่ยรู้ความหมายเข้าใจความหมายถ้าไม่บ่นพวกโยมแล้วจะไปบ่นให้ใครฟัง

เพราะคนอื่นเขาไม่มาฟังอาตมาแน่

เขาได้ยินเข้าหน่อยเขาวางจะฟังไปทำอะไรไปเที่ยวไปแอมที่นั่นที่นี้(หัวเราะ)เนี่ยอาตมาต้องมาบ่นให้พวกโยมฟัง โยมจะได้มีปัญญาพอรู้ความจริงแล้วจะได้ไม่ไปคิดอย่างที่คนอื่นเขาคิดกัน

ไม่ไปสร้างกรรมทำชั่วทำทุกข์ สร้างความลำบากกายลำบากใจให้แก่ตัวเองให้แก่ประเทศชาติ

พระพุทธศาสนา พระมหากษัตริย์ท่าน ท่านก็พยายามแนะนำสั่งสอนแล้วไม่ใช่ท่านไม่เอาใจใส่เนี่ย จะหาที่ไหนได้ ถ้าท่านไม่เอาใจใส่พระองค์ไม่เอาใจใส่

แล้วท่านจะมาบอกวิธีการกระทำเรื่องนั้นเรื่องนี้ได้ยังงัย จะมาเสียเวลากับพวกโง่พวกดักดานเพื่ออะไร ทำดีขนาดไหนมันยังไม่เห็นคุณยังไม่เห็นประโยชน์อีก

ไอ้พวกนี้มันบอดบ่นะพวกอันธพาลแปลว่ามีบอดคือมองไม่เห็นคุณไม่เห็นความดี

เพราะฉะนั้นพวกเรารู้แล้วนี่ก็อย่าไปเป็นพวกมีบอดหูบอดตาบอด ออกหูซ้ายทะลุหูขวาอีก

แต่พระอาจารย์ก็บ่นไปเรื่อยงั้น เดียวไปโยมไปเจอของจริงก็จะมานึกถึงอาตมาว่าเออ!

พระอาจารย์นี่บ่นถูกไม่ได้บ่นผิด

บ่นจนโยมรู้ได้เป็นปัจเจกตั้งต่องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)เขาเรียกเจอตอ(หัวเราะ)ที่บ่นไปนี่เออ!

จริงของท่านนี่เหมือนที่พระพุทธเจ้าบอกไว้เหมือนพระราชาชาวทพุดไว้เนี่ย

เหมือนพระอาจารย์บอกไว้เนี่ยจะได้ถูกกันเป็นทอดๆ คำว่าถูกก็คือของถูกนั้นเนี่ยเหมือนได้ฟรี แหม!

ถูกใจอีกต่างหาก ได้ฟรีมาอีก ท่านไม่ได้เอาสตาบของพวกโยมไปเลยเห็นมั๊ย พระองค์ก็ทิ้งคำสอนไว้ให้

พระราชาชาวทพุดสอนไว้ให้อาตมาก็เทศน์ทิ้งไว้ให้(หัวเราะ)ได้ฟรีๆรับฟรีๆเหมือนของถูกได้ฟรีไอ้ของถูกก็แสดงว่าต่ำสุดแล้วแต่ว่าดีสุด

เขาเรียกของดีราคาถูก(หัวเราะ)เดี๋ยวนี้ว่าสรุปไม่ได้อีกของดีราคาถูกนี้หาซื้อได้ยากด้วย

ใครหนอจะมาเอาของดีมาขายถูกๆเราเป็นคนทุกข์คนจนคนยากไม่มีสตางค์ที่พอจะซื้อหาอยู่หากินมาซื้ออยู่ใช้กินได้เนี่ย ต้องนึกว่าเราเป็นแบบนี้ไม่เคียดกับใคร ฉันทหาความสุขตามประสาประสีของฉันได้

ใครจะมาหาเรื่องมาทะเลาะวิวาทฉันไม่เอาด้วยหรอกฉันกลัวเสียเวลาทำมาหากิน

กลัวจะเสียประโยชน์เนี่ยพระพุทธเจ้าว่าที่พระอาจารย์สอนว่าทุกวินาทีมีคุณค่าโมทนาสาธุเห็นใครทำคุณงามความดีก็โมทนาสาธุกับเขานะถึงแม้เราทำไม่ได้เช่นมือขาดตีนขาดแขนขาดทำอะไรไม่ได้ช่วยไม่ได้(หัวเราะ)แต่ปากยังโมทนาสาธุได้ก็สมควรแล้ว

พระอาจารย์เนี่ยต้องสอนเหมือนถ้าคนไม่มีตีนไม่มีมือไม่มีแขนไม่มีขาเห็นใครทำดีเราก็ออ!

โมทนาสาธุเนี่ยอย่างน้อยคนที่เขาทำความดีเขาเออ!

มีกำลังใจไอ้เนี่ยไม่ดูขนาดมันแขนขาไม่มีมันก็ยังมียปากบ่นโมทนาสาธุอ้าว!

เอ็งเอาไปเจียะชะหน่อยนั่นเนี่ยเห็นมั๊ยพอโมทนาสาธุก็มีผลเลยเกิดเมตตา กรุณาขึ้นมา

แล้วไม่ต้องอย่างไรเนี่ยเราก็จารู้ว่าเออ! มุติตาพลอยยินดีเป็นอย่างนี่เอง

เขาเห็นเราทุกข์เรายากเราลำบากเพราะตีนมือเราทำอะไรไม่ได้เขาจึงมีเมตตากรุณาต่อเรา

ที่นี้เราลองคิดดูคนที่มียตีนมียตีนดีแล้วทำไมไม่แสวงหาไม่ทำประโยชน์

ไปแย่งของคนทุกข์คนยากไปแย่งของคนตาบอดหูหนวกเป็นใบแขนขาพิการพิการมา

แล้วมีหิริความละอายกันบ้างหรือเปล่า?

ที่นี้ก็ย้อนมาค่าตัวเองบ้าง(หัวเราะ) ให้เห็นทุกซัเห็นโทษว่ากูเนี่ยไม่ควรเลยถ้ากูตาไม่บอดหูไม่หนวกแขนขาตาหูก็ยังดีเลือกไปแย่งคนขาแขนตาบอดหูหนวกแขนขาขาดอีกเนี่ยไปแย่งของคนพิการมากินมาใช้อีกเนี่ยมันสมควรไม่เนี่ยเป็นเศรษฐีมหาเศรษฐีไปแย่งคนทุกซัคนยากมากินมาใช้

แทนที่เขาจะไปอยู่ได้พอกินไปมีแรงทำงานทำการมีทุนในการที่จะปลูกจะทำในการสรรสร้างประโยชน์ขึ้นมาเนี่ยต้องเตือนมาชู้ตว่าตัวเองไว้หน่อยบอกว่าเราเนี่ยคิดจะแย่งคนตาบอดหูหนวกแขนขาขาดไม่มีไปแย่งเขาทำไม? ขนาดไม่ฟังเสียงแม้แต่พระมันก็ยังไปแย่งเลย แย่งถุงพระราชทาน(หัวเราะ)

เนี่ยมันน่าสลดใจขนาดไหนเนี่ยมือตีนดีเหมือนกันแต่พระท่านทำอะไรไม่ได้พระวินัยก็มีลอยคอไปรับเขาก็ยังโดนแย่งไปอีก(หัวเราะ)เหมือนเปรตมาแย่งไปกินนั่นนะ เราต้องปลงให้หมดเลยว่าอัย!

ขอให้กูอย่าได้เป็นอย่างไ้พวกนี้เลยกูไม่เอา เสียเกียรติความเป็นมนุษย์ของเรา

เสียเกียรติของคนตาดีหูดีจมูกดีแขนขาอาการ๓๒ครบถ้วนดี ไปเอาวัดเอาเปรียบคนพิการไม่ดี

นั่นแหละแล้วเราก็จะมีหิริโหดตปะขึ้นมาตามแนวทางของพระพุทธเจ้า

ถ้ามันมีความรู้สึกอย่างนี้ขึ้นมาแสดงว่ามันมีหิริโหดตปะ หิริความละอาย

โหดตปะความเกรงกลัวต่อบาปแล้วเราก็จะทำสิ่งที่ดีที่งามที่ถูกต้องไม่ทำเวรสร้างกรรมไม่ทำชั่วไม่เอาวัดเอาเปรียบใคร ถึงเอาเปรียบเขาได้ก็ไม่ควรทำ

แล้วเราก็จะมีความสุขแบ่งเฉลี่ยความสุขด้วยเมตตาของที่เรารักก็ต้องถึงคราวทุกข์คราวยากก็ต้องแบ่งปัน

ออ! พอกูยังกันได้แบ่งกันกินแบ่งกันใช้ไม่ถึงกับอดตายก็เป็นบุญเป็นกุศลเป็นความฉลาดของเราเนี่ย

ถ้าไม่ช่วยกันไม่แบ่งเบากันไม่เกื้อกูลกันไม่ช่วยเหลือกันเนี่ยต้องตายกัน ทำยสุดไอ้คนที่มิกินมิใช้

น้ำมันท่วมตัวเองทำอะไรไม่ได้พอกินหมดจะเอาที่ไหนต่อ(หัวเราะ)ก็ตายไปอีก(หัวเราะ)เหมือนกับถ้ามีเงิน

สักร้อยล้านถ้าเขาบอกข้าวมี้อเดียวราคาร้อยล้านก็ต้องเอา

กินไปด้วยร้องให้ไปด้วยเสียดายสตาจค์(หัวเราะ)เสียดายทรัพย์สินเงินทองข้าวที่กินไปอยู่ได้คืนเดียวเดียวก็

ถ่ายออกแล้ว เนี่ยเราจะเห็นคุณค่าของความดีที่เราไปเกื้อหนุนเจือจุนเขาว่าเออ!

เนี่ยเราให้เขามีชีวิตสืบต่อไปได้เราให้เขากินอยู่เนี่ย เท่ากับให้ชีวิตเป็นทานให้ทั้งหมดเลยต้องว่าอย่างนี้

เพราะฉะนั้นเรารู้อย่างนี้แล้วเราก็จะได้ไม่ตื่นเต้นตกใจอะไรกับใคร

เราก็ว่างๆของเราไปมีอะไรที่เราทำได้เราก็ทำช่วยอะไรใครได้ก็ควรช่วยเท่าที่พระพุทธเจ้าก่อนปรินิพพาน

พระองค์ก็ยังฝากเอาไว้ จงยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด

คำว่าถึงพร้อมเนี่ยหมายถึงพร้อมที่จะช่วยเขาเนาะ

ถ้าไม่พร้อมแล้วไปช่วยจะทุกข์ยากลำบากแล้วมาบ่นที่หลังไม่ได้เนาะ(หัวเราะ)เดียวไปต่อว่าพระองค์จะเกิดบ

าปะนะเฮ้ย ต้องชู้เอาไว้(หัวเราะ)พระองค์ว่าถึงพร้อมเราถึงด้วยมรรคด้วยผล

เรามีความว่างมีเวลาเราก็แนะนำสั่งสอนใครไปใครมาก็พยายามแนะนำชักจูงให้รู้ศีลรู้ธรรมรู้มรรคผลนิพ

พาน

เพื่อเขาจะได้ไม่ต้องเกิดมามีทุกข์เวียนว่ายตายเกิดอีกแค่นี้ก็เป็นความฉลาดของเราแล้วเราทำมาหากินอะไร

ไม่ได้ แต่เราก็ยังมีปากสอนเขาได้ก็เอาละเออ!

เขาสงสารเดี๋ยวมาใส่บาตรถวายก็รอดตายไปวันหนึ่ง(หัวเราะ)ไม่ต้องไปไกลอยากได้ของเขามาก
อาแค่พอกินพออยู่พอทำประโยชน์ได้แล้ว รอดตายไปวันๆก็เออเอาละ
เรายังมีบุญนะเขายังเอามาให้กินต้องคิดไว้อย่างนี้ ถ้าไม่มีบุญเขาไม่เอาให้กินแน่เลยอดแน่เลย
ถ้าเขารู้ว่าเราไม่มีศีลไม่มีธรรมไม่มีใครให้กินหรอก
ไม่ใช่หมาที่เขาให้กินยังแสบๆยังไปกัดไปขู่เขาก(หัวเราะ)มันต่างกันนะตอนนี้เปรียบเทียบไว้
จะเห็นสัตว์เห็นคนเห็นพระอะไรเนียพยายามพิจารณาไว้ให้ดี เราจะได้ธรรมะรู้ธรรมะ
ผู้ใดเห็นธรรมชื่อว่าผู้นั้นเห็นเราคือเห็นพระพุทธเจ้า นั่นแหละคือพุทธโธผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานด้วยธรรม
พระพุทธเจ้าเป็นผู้ไม่มีความเศร้าหมองไม่มีความขุ่นมัวใครได้ยินได้ฟังแล้วเกิดปิติเป็นสุขเพราะได้ยินได้ฟัง
สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง ฟังแล้วไม่เข้าใจซัดก็ได้เข้าใจซัดพระองค์อธิบายแจ่มแจ้ง
แล้วก็มีความสุขสงบสุขแล้วจิตเข้าถึงพระนิพพานได้ว่างขนาดโสดา ว่างขนาดสกิทาคา ว่างจากอนาคา
ว่างระดับพระอรหันต์ว่างจนเข้านิพพานเลยนิพพานัง ปรมัง สุธมฺมญังเมื่อไหร่ก็เกมส์ที่นี้ก็เกมส์หมด
ที่นี้เราก็หัดเกมส์ไว้ก่อน ตาเห็นรูปก็เกมส์จากรูปไม่ไปยุ่งกับรูป หูได้ยินเสียงก็เกมส์จากรูปเสียง
จมูกได้กลิ่นก็เกมส์จากรูกลิ่น ลิ้นได้รสก็เกมส์จากรส กายได้สัมผัสก็เกมส์จากรูสัมผัส
ใจได้รับรู้ธรรมารมณ์ก็เกมส์แล้วจะได้ว่างจบนั้นนะวันนี้มีอะไรจะถามก็ถามได้(หัวเราะ)เกมส์ที่นี้ว่าง
เกมส์ก็คือว่างนั้นแหละไม่มีอะไรแสดงแล้วเหมือนกับจบเกมส์เข้าโรงอันเดียวกันหรือว่าตายอันเดียวกัน
เข้าโรงก็เหมือนกับเขาว่าเหมือนลิเกเข้าโรงแล้วคือจบหรือตายนั้นแหละถ้าเข้าโรงที่คนทั่วไปเข้าโรงก็คือคนต
ายเข้าไปนอนโรงนั้นนะ(หัวเราะ)อ้าว! มีอะไรจะถามก็ถาม...

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันพุธที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เวลา ๒๑.๔๔ น.